

Offentlig ekonomi

Kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder 2007

OE0106

Innehåll

SCBDOK 3.1	
<p>0 Allmänna uppgifter</p> <p>0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 EU-reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistik användning 0.12 Uppläggning och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar</p>	<p>1 Innehållsöversikt</p> <p>1.1 Observationsstorheter 1.2 Statistiska målstorheter 1.3 Utflöden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata</p>
<p>2 Uppgiftsinsamling</p> <p>2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning</p>	<p>3 Statistisk bearbetning och redovisning</p> <p>3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 3.2 Redovisningsförfaranden</p>
<p>4 Slutliga observationsregister</p> <p>4.1 Produktionsversioner 4.2 Arkiveringsversioner 4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången</p>	

Offentlig ekonomi

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Offentlig ekonomi

0.2 Statistikområde

Finansmarknad

0.3 SOS-klassificering

Uppgifter på riksnivå är officiell statistik.

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB, Nationalräkenskaperna, enheten för Finansräkenskaper

Kontaktperson: Andreas Giaever

Telefon:

e-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB, Nationalräkenskaperna, enheten för Offentlig ekonomi

Kontaktperson: Erica Dömstedt

Telefon:

e-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt Statistiska centralbyråns författningssamling (SCB-FS 2007:18) med stöd av förordning (2001:100) om den officella statistiken.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i

Offentlig ekonomi

lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna finns tillgängliga på ADB-medium.

0.9 EU-reglering

-

0.10 Syfte och historik

Statistiken presenterar kommunernas och landstingens finansiella tillgångar, låneskulder samt deras förändring över tiden. Statistiken visar vilka placerings- respektive låneformer kommunerna och landstingen har valt.

Enligt Särtrycket ur Statistisk Tidskrift 1962:3 "genomförs undersökningar av de borgerliga primärkommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder för att tillgodose behovet av kreditmarknadsstatistiska uppgifter för den kommunala sektorn". Första undersökningen gjordes 1960.

Uppgifterna från undersökningen används bl.a. av Finansräkenskaperna för beräkning av finansiellt sparande.

0.11 Statistikanvändning

Produkten utgör ett underlag för analysen av struktur och utveckling av de finansiella tillgångarna och låneskuldena. Tabellsammanställningen används av Finansräkenskaperna till den kvartalsvisa Kapitalmarknadsstatistiken och för beräkning av finansiellt sparande.

0.12 Uppläggning och genomförande

Uppgifterna samlas in i slutet av varje kvartal från Sveriges kommuner och landsting via en blankett på Internet. Vid undersökningarna som avser den 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna dock enbart från urvalskommunerna, dvs de kommuner som året innan undersökningåret en medelbefolkning på minst 30 000 invånare.

De inkomna uppgifterna granskas, och vid behov kontaktar SCB uppgiftslämnarna per telefon eller e-post för att få förklaringar och upprättningar.

Offentlig ekonomi

0.13   Internationell rapportering

-

0.14   Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är i dagsläget planerade inför kommande undersökningar.

Offentlig ekonomi

1 Översikt

Uppgifterna avser kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder samt deras förändringar över tiden. Statistiken visar vilka placerings- respektive låneformer kommunerna och landstingen har valt.

1.1 Observationsstorheter

Observationsstorheter är *kommuner* och *landsting* enligt 2006 års indelning av landet i kommuner och landsting. Att Sverige skall vara indelat i kommuner och landsting anges i Kommunallagen (SFS 1991:900, 1 kap. 1 §). Där sägs också att ”varje landsting omfattar ett län, om inte något annat är särskilt föreskrivet” (2 §). Indelningen i kommuner har senast meddelats av regeringen i ”Tillkännagivande (2007:229) om länens indelning i kommuner” (SFS 2007:229).

Antalet kommuner uppgår under år 2007 till 290 och antalet landsting till 20. Alla kommuner utom Gotland ingår i landsting. Gotlands kommun som sammanfaller med Gotlands län har själv hand om de verksamheter som i övriga landet ankommer på landsting.

Det är finansiella tillgångar och låneskulder och vissa specifikationer för förändringen av obligations- och utlandslån samt av aktieinnehav som utgör variablerna.

Huvudvariabler för finansiella tillgångar är:

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, andelar bostadsrätter
Obligationer och andra värdepapper
Långfristiga fordringar/lån
Grundfondskapital och diverse värdereglering

Finansiella omsättningstillgångar

Kundfordringar
Diverse kortfristiga fordringar
Upplupna ränteintäker
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
Aktier, andelar bostadsrätter
Certifikat
Obligationer, andra värdepapper
Nedskrivning av kortfristiga placeringar
Kassa och Bank

Offentlig ekonomi

Finansiella derivat

Huvudvariabler för finansiella skulder är:

Långfristiga skulder

Kommuncertifikat
Obligationslån
Lån från svenska långivare
Lån från utländska långivare
Finansiell leasing

Kortfristiga skulder

Kommuncertifikat
Obligationslån
Lån från svenska långivare
Lån från utländska långivare
Leverantörsskulder
Upplupna räntekostnader
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Finansiella derivat

Huvudvariabler för specifikation av svenska börsaktieinnehav är:

Redovisat belopp föregående kvartal
Köp inkl nyteckning
Försäljning inkl lösen
Upp- eller nedskrivning
Redovisat belopp detta kvartal

Huvudvariabler för specifikationerna av nominella värden är:

Långfristiga skulder

Kommuncertifikat
Utstående obligationslån

Kortfristiga skulder

Kommuncertifikat
Utstående obligationslån

Offentlig ekonomi

Huvudvariabler för specifikationerna av obligations lån emitterade i Sverige och utlandet samt lån från utländska långgivare är:

Bokfört belopp föregående kvartal
 Upplåning
 Amorterat/Uppköpt
 Kursvinst
 Kursförlust
 Bokfört belopp detta kvartal

Huvudvariabel för specifikationerna av finansiella derivat utfärdade av svenska banker, övriga svenska motparter samt utländsk motpart är:

Bokfört värde
 Marknadsvärde
 Premiebetalningar
 Erhållna/erlagda betalningar

Redovisning i kommuner och landsting styrs av kommunallagen och lagen om kommunal redovisning. Ytterligare normering kommer från Rådet för Kommunal redovisning. För definition av variabler hänvisas främst till "Kommun-Bas 05" och "L-Bas 2005". Definitionerna finns även angivna i själva blanketten.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Kommuner och landsting i Sverige, redovisas 4 kvartal/år.	Kommuner totalt, Landsting totalt	Finansiella tillgångar, uppdelade på 71 olika poster + 6 specifiktionsposter	Summa
		Finansiella skulder, uppdelade på 49 olika poster + 16 specifiktionsposter	Summa

Offentlig ekonomi

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Resultatet presenteras kvartalsvis till Finans- och sektorsräkenskaperna i Exceltabeller uppdelade på totalt kommuner och landsting, kommuner totalt, urvalskommuner totalt och landsting totalt. Dessa tabeller förutom de angivna urvalskommunerna finns även i SSD. Undersökningen per den 31 december redovisas i ett Statistiskt Meddelande (SM OE12) som finns tillgängligt på hemsidan under adress www.scb.se

1.4 Dokumentation och metadata

För definition av variabler hänvisas till Kommun-Bas 05, L-Bas 2005 (Kommun-Bas och L-Bas är kommunernas resp. landstingens baskontoplaner) och Meddelande i Samordningsfrågor (MIS) 2001:2 Standard för institutionell sektorindelning, Insekt 2000.

Övrig information såsom tidsplan och anvisningar och beskrivning av statiken finns på SCB:s webbplats: <http://www.SCB.se>

Föreskrifter enligt svensk författningssamling finns med beteckningen SCB-FS 2007:18.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Ramen utgörs av Sveriges kommuner och landsting. Rampopulationen täcker målpopulationen.

Uppgiftslämnaren är en person på kommunens/landstingens ekonomikontor. Kontaktpersonernas namn, telefonnummer och e-postadress finns lagrade i databas. Uppdatering av kontaktpersonernas uppgifter kan göras direkt i applikationen.

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen görs i slutet av varje kvartal. Vid undersökningarna som avser 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna enbart från ett urval av kommuner samt alla landsting.

Undersökningstillfället som avser 31 december, undersöks samtliga kommuner och landsting.

Urvalet görs med hjälp av cut-off vilket innebär att samtliga kommuner vars medelbefolkning året före undersökningsåret är 30 000 personer eller fler ingår i urvalet.

Offentlig ekonomi

2.3 Mätinstrument

Uppgifterna samlas in via en blankett på internet. Där kan kontaktpersonen på kommunen också uppdatera namn, telefon och e-postadress.

Kontrollera uppgifterna och ändra eventuella felaktigheter.

Undersökningen avser:

Identitet

Benämning

Adress

Postnummer/Ort

Kontaktpersoner (minst en kontaktperson med telefon, fax eller epost måste anges):

Namn

Telefon

Mobiltelefon

Fax

E-post

Kommentar:

Till blankett

Offentlig ekonomi

Kommun- Bas-05	Radnr	RS	Benämning	Bokfört värde		
				Föreg tillf, tkr	Kv 4, tkr	Differens
TILLGÅNGAR						
			Finansiella anläggningstillgångar			
			Aktier och andelar, bostadsrätter			
	111		Svenska börsnoterade aktier			
	112		Övriga svenska aktier och andelar, bostadsrätter			
	113		varav aktier i kommunägda bolag			
	114		Utländska aktier och andelar			
132, 137	110	36	Summa Aktier och andelar, bostadsrätter			
			Obligationer och andra värdepapper, utgivna av			
			(inkl certifikat med ursprunglig löptid längre än 1år)			
			staten			
	121					
	122		kommuner			
	123		banker			
	124		bostadsinstitut			
	125		övriga finansiella företag			
	126		icke-finansiella företag			
	127		företag och institutioner i utlandet			
133, 134	120	37	Summa Obligationer och andra värdepapper			
			Långfristiga fordringar/Lån till			
			kommuner			
	131					
	132		hushåll			
	133		kommunägda bostadsföretag			
	134		övriga kommunägda företag			
	135		finansiella företag			
	136		övriga icke-finansiella företag			
135	130	33	Summa Långfristiga fordringar/Lån			
138, 139	140	32	Grundfondskapital och div. värde reglering			
13	150	35	S:a Finansiella anläggningstillgångar			
15	160	45	Summa Kundfordringar			
161	171		Fordringar hos anställda			
163	172		Fordringar hos leverantörer			
	1721		därav kommunägda företag			
164	173		Kortfristig del av långfristiga fordringar			
	1732		därav kommunägda företag			
165	1731		Fordringar hos staten			
166	174		Övriga kortfristiga fordringar			
	1741		därav kommunägda företag			
167	1751		Ingående mervärdesskatt			
168	1752		Fordran mervärdesskatt, redovisningskonto			
169	1753		Värde reglering av diverse kortfristiga fordringar			
16	170	50	Summa Diverse kortfristiga fordringar			
			Upplupna ränteintäkter			
	181		Aktier och andelar, bostadsrätter			
	182		Obligationer och andra värdepapper			
	183		Certifikat			
	184		Långfristiga fordringar			
	185		Kundfordringar			
	186		Övriga kortfristiga fordringar			
176	180		Summa Upplupna ränteintäkter			
17 exkl. 176	191		Övriga Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
17	192	55	Summa Förutbetalda kostnader och Upplupna intäkter			
			Kortfristiga placeringar (i värdepapper)			
			Aktier, andelar och bostadsrätter			
	201		Svenska börsnoterade aktier			
	202		Övriga svenska aktier och andelar			
	203		varav aktier i kommunägda bolag			
	204		Utländska aktier och andelar			
182	200	53	Summa Aktier, andelar och bostadsrätter			

Offentlig ekonomi

	211		Certifikat utgivna av staten (statsskuldväxlar)			
	212		kommuner			
	213		banker			
	214		bostadsinstitut			
	215		övriga finansiella företag			
	216		icke-finansiella företag			
	217		företag och institutioner i utlandet			
184	210	56	Summa Certifikat			
	221		Obligationer och andra värdepapper, utgivna av staten			
	222		kommuner			
	223		banker			
	224		bostadsinstitut			
	225		övriga finansiella företag			
	226		icke-finansiella företag			
	227		företag och institutioner i utlandet			
183	220	54	Summa Obligationer och andra värdepapper			
183, 184	230		Summa Certifikat, Obligationer och andra värdepapper			
189	240	58	Nedskrivning av kortfristiga placeringar			
18	250		Summa Kortfristiga placeringar (i värdepapper)			
191	261		Kassa			
192-196	262		Postgiro och Bank			
19	260	65	Summa Kassa och Bank			
	299		SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR			
			Specifikation av innehav av svenska börsnoterade aktier, Bokfört värde			
	310		Redovisat belopp föregående kvartal			
	320		Köp inkl. nyteckning			
	330		Försäljning inkl. inlösen			
	335		Upp- eller nedskrivning			
	340		Redovisat belopp detta kvartal			
			Specifikation av innehav av svenska börsnoterade aktier, Marknadsvärde			
	310		Redovisat belopp föregående kvartal			
	320		Köp inkl. nyteckning			
	330		Försäljning inkl. inlösen			
	340		Redovisat belopp detta kvartal			

Kommunens kommentarer

Här lämnas eventuella kommentarer. Observera att samtliga differenser mot föregående kvartal som överstiger 300 000 tkr **måste** kommenteras.

Offentlig ekonomi

Kommun- Bas-05	Radnr	RS	Benämning	Bokfört värde Föreg tillf, tkr	Kv 4, tkr	Differens
SKULDER						
	421		Långfristiga skulder Kommuncertifikat med ursprunglig löptid längre än 1 år			
	431		Utestående obligationslån exkl. uppköpta egna Obligationslån emitterade i Sverige			
	432		Obligationslån emitterade i utlandet			
	430		Summa Obligationslån			
	441		Lån från svenska långgivare staten			
	442		socialförsäkring			
	443		kommun			
	444		hushåll			
	445		kommunägda företag			
	446		banker			
	447		övriga ifinansiella föreeag			
	448		icke-finansiella företag			
23 exkl del av 235,237	440		Summa Lån från svenska långgivare			
del av 235	4401		därav i utländsk valuta			
del av 235	450		Lån från utländska långgivare			
237	470		Finansiell leasing			
23	460	089	Summa Långfristiga skulder			
	481		Kortfristiga skulder Kommuncertifikat med ursprunglig löptid upp till 1 år			
	491		Utestående obligationslån exkl. uppköpta egna Obligationslån emitterade i Sverige			
	492		Obligationslån emitterade i utlandet			
	490		Summa Obligationslån			
	501		Lån från svenska långgivare Staten			
	502		Socialförsäkring			
	503		Kommuner			
	504		Hushåll			
	505		Kommunägda företag			
	506		Banker			
	507		Övriga finansiella företag			
	508		lcke-finansiella företag			
	500		Summa Lån från svenska långgivare			
del av 243	5011		därav i utländsk valuta			
242	5012		därav kortfristig del av långfristig skuld			
del av 243	510		Lån från utländska långgivare			
24	520		Summa kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder			
25	530	086	Leverantörsskulder			
	541		Upplupna räntekostnader Finansiell leasing			
	542		Obligationer			
	543		Certifikat			
	544		Långfristiga skulder / Lån			
	545		Leverantörsskulder			
	546		Diverse kortfristiga skulder			
294	540		Summa Upplupna räntekostnader			
296	551	096	Upplupen kostnad för pensioner, avgiftsbestämd del			
29 exkl. 294, 296	552		Övriga Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
29	550		Summa Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
	599		SUMMA SKULDER			

Offentlig ekonomi

		Specifikation av nominella värden			
		Långfristiga skulder			
		Kommuncertifikat med ursprunglig löptid längre än 1 år (rad 421)			
4211		<i>nominellt belopp</i>			
		Utestående obligationslån (rad 430)			
4301		<i>nominellt belopp</i>			
		Kortfristiga skulder			
		Kommuncertifikat med ursprunglig löptid upp till 1 år (rad 481)			
4811		<i>nominellt belopp</i>			
		Utestående obligationslån (rad 490)			
4901		<i>nominellt belopp</i>			
		Specifikation av obligations- och utlandslån			
		Obligationsslån emitterade i Sverige (rad 431+491)			
610		Bokfört belopp föregående kvartal			
620		Upplåning (kontantvärde)			
630		Amorterat/Uppköpt (kontantvärde)			
640		Kursvinst (-) (restpost)			
650		Kursförlust (-) (restpost)			
660		Bokfört belopp detta kvartal			
		Obligationsslån emitterade i utlandet (rad 432+492)			
610		Bokfört belopp föregående kvartal			
620		Upplåning (kontantvärde)			
630		Amorterat/Uppköpt (kontantvärde)			
640		Kursvinst (-) (restpost)			
650		Kursförlust (-) (restpost)			
660		Bokfört belopp detta kvartal			
		Lån från utländska långivare (rad 450+510)			
610		Bokfört belopp föregående kvartal			
620		Upplåning (kontantvärde)			
630		Amorterat/Uppköpt (kontantvärde)			
640		Kursvinst (-) (restpost)			
650		Kursförlust (-) (restpost)			
660		Bokfört belopp detta kvartal			

Kommunens kommentarer

Här lämnas eventuella kommentarer. Observera att samtliga differenser mot föregående kvartal som överstiger 300 000 tkr **måste** kommenteras.

Offentlig ekonomi

Derivat

Derivaten ska fördelas på tillgångs- respektive skuldsida samt vem som är utfärdare av derivatet.

Observera att det är värdet på derivatet som ska anges, inte det underliggande värdet.

För varje kategori av utfärdare ska en specificering av marknadsvärde, premiebetalningar och erhållna / erlagda räntebetalningar göras.

Radnr	Benämning	Bokfört värde (tkr)		Marknadsvärde (tkr)		Premiebetalningar, netto (tkr)		Erhållna/erlagda räntebetalningar (tkr)	
100	Finansiella derivat	0							
101	Svenska banker	0	→	1011	0	1012	0	1013	0
102	Övriga svenska motparter	0	→	1021	0	1022	0	1023	0
103	Utländsk motpart	0	→	1031	0	1032	0	1033	0

Radnr	Benämning	Bokfört värde (tkr)		Marknadsvärde (tkr)		Premiebetalningar, netto (tkr)		Erhållna/erlagda räntebetalningar (tkr)	
410	Finansiella derivat	0							
411	Svenska banker	0	→	4111	0	4112	0	4113	0
412	Övriga svenska motparter	0	→	4121	0	4122	0	4123	0
413	Utländsk motpart	0	→	4131	0	4132	0	4133	0

Markera (X) om ni **inte** har derivat

Anvisningar

Anvisningar till uppgiftslämnare finns i samband med blanketten. Där finns upplysningar om syfte, bakgrund, innehåll, periodicitet, tidplan, kopplingar till Kommun-Bas och L-Bas och anvisningar, se **nedan**.

Tidsplan

Uppgifterna om tidsplan innehåller uppgifter om när blanketten kommer att finnas tillgänglig för uppdatering på internet och senaste insändningsdatum till SCB.

Tänk på att:

- Lån från Kommuninvest i Sverige AB ska redovisas som lån från kreditmarknadsbolag, d.v.s. övriga finansiella företag
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (rad 191) och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (rad 552) avser totaler, inte enbart de finansiella posterna. Stäm av mot konto 17 resp. 29.
- Vid redovisning av derivat ska värdet på derivatet anges, inte det underliggande värdet.

Offentlig ekonomi

Att arbeta med formuläret

Allmänt

Dessa anvisningar kommer att finnas med som en länk i samband med formuläret på hemsidan.

För varje kvartal ska ställningsvärden anges för de uppgifter/konton som efterfrågas.

Formuläret innehåller följande avdelningar

- Kommunens kontaktperson
- Finansiella tillgångar
- Specificering av svenska börsaktieinnehav
- Finansiella skulder
- Specificering av obligations- och utlandslån
- Nominella belopp för både kommuncertifikat med löptid längre och kortare än 1 år samt långfristiga och kortfristiga utstående obligationslån
- Derivat

I avdelningen Kommunens kontaktperson förprintas uppgifter från tidigare undersökningar. Kontrollera dessa uppgifter och ändra om de är felaktiga.

- Alla celler i formuläret är låsta förutom de celler där uppgifter ska fyllas i.
- I formuläret får endast numeriska värden fyllas i (förutom i kommentarfälten eller där annat anges).
- Alla belopp anges i tusentals kronor.
- Om ett belopp utgår ett kvartal, skriv 0 i den cellen.

Kontroller

I formuläret finns ett antal kontroller inbyggda, t ex en kontroll på att de nominella beloppen är minst lika stora som de bokförda beloppen. Dessa kontroller måste åtgärdas för att ni ska kunna skicka blanketten. Dessutom syns föregående kvartals värden för att ni lättare ska se förändringar.

Kommentarer

Har det skett en större förändring, så kommentera detta med vilken händelse som ligger bakom, vilken som var motpart och hur stort belopp det gällde. *Skriv hellre en kommentar för mycket än en för lite! Vid mycket stora förändringar kommer det upp en kontroll som uppmanar er att skriva en förklaring i kommentarsfältet.*

Offentlig ekonomi

Tänk på att:

- det är kommunens tillgångar/skulder som ska rapporteras inte koncernens.
- det är viktigt att alla lån redovisas, även t.ex. lån som kommunen tar i eget namn och som sedan lånas ut till kommunägda företag.
- kassa, postgiro och bank ska **inte** redovisas med negativt belopp. Om så behövs ska beloppet istället redovisas på skuldsidans rad 506, lån från banker.
- Om man ändrar ett tidigare inskrivet värde, aktuellt kvartal, är det viktigt att man trycker Enter för att registrera det nya värdet. Önskar man ta bort ett tidigare inskrivet värde, aktuellt kvartal, måste man ange värdet 0 (noll).

Tekniska anvisningar

Efter att du har fyllt i uppgifterna trycker du på knappen Skicka till SCB. När blanketten nått SCB får du ett meddelande om att uppgifterna är oss tillhanda.

Spara gärna regelbundet medan du fyller i uppgifterna. Är du inaktiv mot servern i mer än 20 min, blir du automatiskt utloggad.

Avstämning mot Räkenskapssammandraget (RS)

Uppgifterna i kvartal 4 kommer att jämföras mot de uppgifter som lämnas i RS under våren. Följande uppgifter ska stämma överens:

Aktier och andelar (korta och långa)	Certifikat
Obligationer och andra värdepapper (korta och långa)	Nedskrivning av kortfristiga placeringar
S:a långfristiga fordringar	Summa kortfristiga placeringar
Grundfondskapital och div. värderingeringar	Kassa och bank
Summa finansiella anläggningstillgångar	Långfristiga skulder
Kundfordringar	Leverantörsskulder
Diverse kortfristiga fordringar	Upplupna kostnader för pensioner
Förutbetalda kostnader och intäkter	

Vi är medvetna om att dessa uppgifter till viss kan vara preliminära och att de kan komma att ändras i RS.

Det är viktigt med jämförbarhet mellan de olika undersökningarna, eftersom båda används som underlag av Finansräkenskaperna vid beräkningar av finansiellt sparande

Samhällssektorer

Vi har krav på oss från EU att kunna redovisa betalningsströmmar mellan sektorer. Därefter ska vissa uppgifter redovisas med uppdelning på sektorer enligt SCB:s standard för institutionell sektorindelning 2000, INSEKT 2000.

Offentlig ekonomi

Offentlig sektor

- Staten Statliga myndigheter t.ex. Riksförsäkringsverket, Kammarkollegiet, Riksgäldskontoret, Offentliga fonder och stiftelser
- Kommuner Kommuner, landsting, kommunalförbund, Sveriges kommuner och landsting
OBS! Kommunägda företag redovisas som icke-finansiella företag
- Socialförsäkring AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten

Finansiell företagssektor (finansiella företag)

Till den finansiella företagssektorn hör, utöver de längre ner uppräknade företagen, Riksbanken, Värdepappersfonder, Värdepappersbolag och Fondkommissionärer, Finansiella serviceföretag, Finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer samt Investmentbolag.

Svenska finansiella företags filialer och andra verksamhetsställen i utlandet redovisas inte i denna sektor utan som Företag och institutioner i utlandet.

- Banker Banker vilka erhållit oktroj enl. bankrörelselagen (1987:617), sparbankslagen (1987:619) samt lagen (1995:1570) om medlemsbanker. Hit hör också utländska bankers filialer i Sverige.
- Försäkringsföretag Svenska försäkringsbolag som fått tillstånd (koncession) enligt försäkringsrörelselagen (1982:713) samt understödsföreningar enl. lagen (1972:262) om understödsföreningar. Hit hör också företags pensionstiftelser.
- Kreditmarknadsbolag Institut som erhållit tillstånd enl. lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet. Hit hör också finansbolagen. Fordringar på Svenska Skeppshypotekskassan och Sveriges Allmänna Hypoteksbank rapporteras också i denna grupp.
OBS! Kommuninvest i Sverige AB är ett kreditmarknadsbolag
- Bostadsinstitut Bolag som enligt sin bolagsordning har till huvuduppgift att finansiera bostäder. Dessa är exempelvis Nordea Hypotek AB, Stadshypotek AB, SBAB Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, FriSpar Bolån AB, Swedbank Hypotek AB, Svensk Bostadsfinansierings AB (Bofab), Sveriges Stadshypotekskassa, Venantius AB.

Andra sektorer

- Icke-finansiella företag Juridiska personer vars styrelse har säte i Sverige eller vars huvudkontor finns i Sverige. Till gruppen icke-finansiella företag räknas bolag, föreningar och stiftelser som inte är finansinstitut eller finansiella företag. Till sektorn räknas bl.a. de statliga affärsdrivande verken och statliga företag. Företagens icke-vinstdrivande organisationer (t.ex. bransch- och arbetsgivarorganisationer) ingår, liksom företags personalstiftelser. Svenska icke-finansiella företags filialer och andra verksamhetsställen i utlandet redovisas inte i denna sektor utan som Företag och institutioner i utlandet.
- Kommunägda företag Bostadsstiftelser och andra icke-finansiella företag i vilka kommunen ensam eller tillsammans med annan kommun eller landsting äger 50% eller mer av aktiekapitalet (andelskapitalet) såvida inte staten äger övriga 50%. Även dotterbolag till

Offentlig ekonomi

Hushåll	kommunägda företag räknas som kommunägda. Fysiska personer, dödsbon och personliga företagare (hushåll). Ideella föreningar samt familjestiftelser som inte driver rörelse. Hit hör även icke-vinstdrivande organisationer som betjänar hushållen och som syftar till att tillvarata hushållens intressen eller bedriva humanitär hjälpverksamhet, t.ex. välgörenhetsorganisationer, trosamfund, politiska partier, arbetstagar- och yrkesorganisationer, erkända arbetslöshetskassor, idrottsföreningar. OBS! Svenska kyrkan ingår fr.o.m. 2000 här.
Företag och institutioner i utlandet	Juridiska och fysiska personer med utländsk adress inkl. Svenska företags filialer och andra verksamhetsställen i utlandet

Finansiella instrument**Derivat**

Finansiella derivat är ett samlingsnamn för de typer av produkter som baserar sig på ett underliggande instrument. Detta innebär att man handlar med rättigheter/skyldigheter att köpa eller sälja det underliggande instrumentet. Derivaten används i första hand för att fördela risker i ekonomin. Derivaten kan delas in i två huvudgrupper; optioner och terminer. Den principiella skillnaden mellan dem är huruvida man handlar med rättigheter eller skyldigheter. Exempel på finansiella derivat är valutaterminer, aktieoptioner, ränteswappar, räntetak, räntegolv, räntekragar samt optionsdelen i aktieindexobligationer.

Terminer och optioner innebär att man kommer överens om att köpa eller sälja ett visst underliggande finansiellt instrument eller en real tillgång vid en given tidpunkt i framtiden till ett givet pris, medan swappar innebär att man byter betalningsflöden med varandra.

Vi ber er fylla i både det bokförda värdet och marknadsvärdet. Observera att det bokförda värdet kan vara samma sak som marknadspriset. Båda värden efterfrågas eftersom det är viktigt att veta om de skiljer sig åt. Om derivatet har ett positivt ställningsvärde ska det redovisas på tillgångssidan och om det är negativt ska det redovisas på skuldsidan. Ett derivatinstrument kan flytta mellan tillgångssidan och skuldsidan under sin livslängd beroende på hur marknadsvärdet utvecklas.

Derivaten ska också specificeras på vem som är utfärdare; svenska banker, övriga svenska motparter och utländsk motpart. Med svenska banker menas de banker som fått licens enligt bankrörelselagen, sparbankslagen samt lagen om medlemsbanker. Hit hör också utländska bankers filialer i Sverige. Utländsk motpart har samma definition som Riksbanken dvs motpart med utländsk adress.

För varje kategori av utfärdare ska en specificering av marknadsvärde, premiebetalningar och erhållna/erlagda räntebetalningar göras. Transaktioner i derivat som inte finns i balansräkningen rapporteringsdagen hänförs till den sida de befann sig på den senaste transaktionsdagen.

Om inget marknadspris finns tillgängligt kan en uppskattning av marknadspriset anges t.ex. baserat på noterat marknadspris på ett snarlikt instrument. Observera att det inte är det underliggande instrumentets värde som ska anges, utan värdet på derivaten.

Offentlig ekonomi

Premiebetalning är vad man har betalt för optioner. Det är endast för optioner som man kan betala premier.

Erhållna/erlagda räntebetalningar är aktuellt för tex swappar, räntetak, räntegolv. För ett swapavtal som har ett positivt marknadsvärde rapporteringsdagen tas ett positivt netto av räntor under perioden (d.v.s. erhållna räntor överstiger betalda) upp som en negativ transaktion på tillgångssidan, medan ett negativt netto under perioden (betalda räntor överstiger erhållna) räknas som en positiv transaktion.

För ett swapavtal som har ett negativt marknadsvärde rapporteringsdagen tas ett positivt netto av räntor under perioden (d.v.s. erhållna räntor överstiger betalda) upp som en positiv transaktion på skuldsidan, medan ett negativt netto under perioden (betalda räntor överstiger erhållna) räknas som en negativ transaktion på skuldsidan.

Även förändring i upplupen ränta skall inkluderas i beräkningen av ränteflödet netto under perioden.

Om uppgifterna om transaktioner/marknadsvärde inte finns tillgängliga kan man kontakta den bank (alternativt värdepappersbolag) där derivaten är köpta av för att få hjälp.

Värderingsprinciper

I formuläret efterfrågas redovisning av finansiella tillgångar och skulder till bokfört värde. Endast innehav av svenska börsnoterade aktier skall redovisas till det senaste eller senaste kända marknadsvärdet. Skulden i kommuncertifikat samt obligationslånen skall redovisas både till bokfört och till nominellt värde. Uppgiften om det nominella beloppet används vid beräkningar av storleken på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som andel av BNP, vilken är ett av konvergenskraven till EMU.

De finansiella tillgångarna och skulderna skall redovisas i enlighet med följande definitioner:

Bokfört värde: Det värde till vilket tillgång / skuld upptagits i redovisningen

Marknadsvärde: Det värde till vilket tillgång / skuld värderas enligt senaste betalkurs på balansdagen (gäller tillgångar och skulder vars värde noteras på en auktoriserad börs eller annan auktoriserad marknadsplats)

Nominellt belopp: För nollkupongare sker försäljningen till ett lägre värde än det nominella (= det nominella minus överenskommen ränta). Det bokförda värdet hos kommunen skall vid varje tidpunkt vara försäljningsvärdet (= det kommunen erhöll vid emissionen) plus den upplupna räntan från emissionstillfället. Det bokförda värdet skall således successivt öka fram till inlösen då det nominella värdet som är angivet på värdepappret återbetalas.

Kupongobligationers bokförda värde kan inte heller vara högre än det nominella. SCB granskar därför dessa poster utifrån grundregeln att nominellt värde skall vara högre än eller lika med bokfört värde.

2.4 Insamlingsförfarande

Inför utsändningen 4:e kvartalet

I föreskrifterna regleras kommunernas uppgiftslämnarskyldighet och innehållet i blanketten.

I undersökningens 4:e kvartal är samtliga kommuner och landsting uppgiftsskyldiga. SCB tar fram ett lösenord för varje kommun och landsting som skickas via vanlig papperspost till uppgiftslämnarna. Lösenorden byts varje år. Kommunen får samtidigt också sin kommunkod. Dessa ska användas för att nå respektive blankett på internet.

Ca 10 dagar före kvartalets utgång skickas ett e-postbrev till kommunerna som ska vara med. Kvartal 1-3 är det urval av kommuner och samtliga landsting och kvartal 4 samtliga kommuner och landsting. I e-postbrev skickas en länk till uppgiftslämnarsidan som finns på SCB:s domän. Via länkar når uppgiftslämnarna sin blankett och kan fylla i den med balansposter.

Uppgiftslämnande

Enligt en fastställd tidsplan samlas uppgifterna in från kommunerna. Uppgifterna ska vara inlämnade 1 månad efter kvartalets utgång. Granskning och rättning av uppgifterna sker kontinuerligt. Tabellarbetet ska vara klart 1,5 månader efter kvartalets utgång.

Påminnelse

För att minska bortfallet görs upprepade skriftliga- och telefonpåminnelser. En uppräknig görs för dessa tre kvartal till totalnivå med ledning av senast kända värde. Vid bortfallskorrigeringen imputeras kommunens senast kända värde.

SCB har framställt en webbplats som kommunerna når via internet. Den innehåller information om undersökningen, kontaktpersoner och tidsplan. Via den webbplatsen når kommunen också aktuell blankett. Kommunid och ett lösenord behövs för att nå uppgifterna.

Uppgiftslämnare fyller i uppgifter om tillgångar och skulder. Informationen kan sparas och uppgiftslämnaren kan gå ur applikationen för att senare åter fylla i resterande uppgifter. Via en enkel knapptryckning förs data över till SCB:s dataservert. Uppgiftslämnaren får ett besked direkt att uppgifter lagrats hos SCB. Efter det kan inte uppgiftslämnaren ändra uppgifterna, utan det måste ske genom annan kontakt med SCB, vanligen via e-post.

2.5 Databeredning

När uppgiftslämnaren öppnar en blankett visas föregående kvartals uppgifter. När innevarande kvartals uppgifter fylls i, räknas differensen ut och visas i en tredje kolumn. Detta ska underlätta för uppgiftslämnaren att se att rätt uppgifter lämnas.

De inkomna uppgifterna granskas. Vid större förändringar eller vid andra frågetecken kontaktas uppgiftslämnarna per telefon eller e-post för att få förklaringar och upprättningar.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Undersökningen om kommuner och landstingens finansiella tillgångar och skulder genomförs fyra gånger årligen, kvartalsvis. För kommunerna är de tre första kvartalerna en urvalsundersökning och fjärde kvartalet en totalundersökning. För landstingen är samtliga kvartal en totalundersökning.

Låt $y_{\hat{a},kv,k}$ vara värdet på variabel y vid år $\hat{a}$ och kvartal kv (t.ex. kvartal 1 år 2003 ger $\hat{a}=2003$ och $kv=1$) för kommun k . Populationen, dvs. alla Sveriges kommuner, kan delas in i följande tre delpopulationer:

1. Storstadskommunerna, $U_s = \{\text{Stockholm, Göteborg, Malmö}\}$, $N_s = 3$
2. Urvalskommunerna, $U_u = \{\text{De kommuner som hade fler än 30 000 invånare vid föregående årsskifte, förutom storstadskommunerna}\}$, $N_u = 76$
3. Cut-off-kommunerna, $U_c = \{\text{De kommuner som har färre än 30 000 invånare vid föregående årsskifte, förutom storstadskommunerna}\}$, $N_c = 211$

För populationen, alla kommuner, används beteckningen $U = U_s \cup U_u \cup U_c$.

Den parameter som man är intresserad av är:

$$t_{\hat{a},kv} = \sum_U y_{\hat{a},kv,k}$$

där $\sum_U y_k$ betecknar summan av population U 's alla objekts värden på variabeln y .

Följande estimatorer används för att skatta denna total:

$$\begin{aligned} kv = 4: \quad \hat{t}_{\hat{a},4} &= \sum_U y_{\hat{a},4,k} \\ kv = 1,2,3: \quad \hat{t}_{\hat{a},kv} &= \frac{\sum_{U_u} y_{\hat{a},kv,k}}{\sum_{U_u} y_{\hat{a}-1,4,k}} \left(\sum_{U_u} y_{\hat{a}-1,4,k} + \sum_{U_c} y_{\hat{a}-1,4,k} \right) + \sum_{U_s} y_{\hat{a},kv,k} \end{aligned}$$

Offentlig ekonomi

Objektsbortfall justeras för genom att imputera med senast kända värde, dvs. om en kommun inte skickat in uppgifter ett kvartal när den egentligen borde så används istället den kommunens senast inskickade uppgifter vid skattning av $t_{\hat{a},kv}$.

Det är inte möjligt att avgöra om det förekommer något partiellt bortfall. Anledningen är att det inte går att urskilja om en kommun som hoppar över en variabel i blanketten menar att värdet för den specifika variabeln är 0 eller om det är partiellt bortfall. Bedömningen är att variabeln är noll och inte partiellt bortfall.

Bortfallsfelet är litet, eller obefintligt. Mätfel kan förekomma, då undersökningen av kvartal 4 görs innan alla kommuner/landsting har färdigställt sina bokslut eller på grund av att anvisningar miss-tolkas. En jämförelse mot kommunernas och landstingens räkenskapssammandrag kan göras av vissa variabler. Denna jämförelse görs årligen för att minimera mätfelen.

Offentlig ekonomi

3.2 Redovisningsförfaranden

Uppgifter om kommunerna och landstingens finansiella tillgångar och skulder publiceras årligen. Publicering i Sveriges statistiska databaser och statistiskt meddelande och utkommer under våren efter undersökningsåret.

Ytterligare uppgifter kan framtas på uppdrag.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

Register	Kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder (KTS)
Registervariant	Kommunernas och landstingens finansiella tillgångar och skulder (KTS)
Registerversion	2007

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

4.2 Arkiveringsversioner

-.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången